Załącznik

ROCZNY PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY ORNETA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I INNYMI PODMIOTAMI OKREŚLONYMI W USTAWIE O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA ROK 2027

WSTĘP

Przyjęcie Rocznego Programu Współpracy Gminy Orneta z organizacjami pozarządowymi stanowi realizację obowiązku nałożonego na jednostki samorządu terytorialnego przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program jest jednym z najważniejszych narzędzi określających zasady współdziałania samorządu z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Dokument wyznacza kierunki współpracy na 2027 rok, wskazuje priorytetowe zadania publiczne oraz określa formy i zasady ich realizacji. Jego nadrzędnym celem jest wspieranie aktywności obywatelskiej, rozwój lokalnych inicjatyw oraz tworzenie warunków do skutecznego zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy Orneta. Program opiera się na zasadach partnerstwa, pomocniczości, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności. Jego realizacja ma sprzyjać budowaniu trwałych relacji pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi, wzmacniać ich potencjał oraz zachęcać mieszkańców do aktywnego udziału w życiu społecznym. Rok 2027 będzie kolejnym etapem rozwijania współpracy opartej na wzajemnym zaufaniu, dialogu i wspólnej odpowiedzialności za rozwój lokalnej wspólnoty.

I CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1.Przyjmuje się roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2025, poz. 1338 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą", w zakresie realizacji zadań określonych w Programie. Celem głównym Programu jest budowanie i umacniane partnerstwa pomiędzy Gminą Orneta a organizacjami pozarządowymi.

2.Cele szczegółowe

Celami szczegółowymi programu są:

1) poprawa jakości życia , poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców miasta i gminy Orneta,
2) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie i lokalną wspólnotę,
3) integracja społeczeństwa lokalnego,
4) integracja podmiotów realizujących zadania publiczne,
5) wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych,
6) prezentacje dorobku sektora i promowanie jego osiągnięć.

II ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Gminy Orneta z organizacjami pozarządowymi oraz organizacjami pożytku publicznego odbywa się w oparciu o zasady partnerstwa, pomocniczości, efektywności, jawności, suwerenności stron oraz uczciwej konkurencji.

1. **Zasada partnerstwa -** realizowana jest w ramach ustalonych przez Radę Miejską i Burmistrza, w zakresie: uczestnictwa organizacji pozarządowych w rozeznawaniu i definiowaniu problemów mieszkańców miasta, sugerowania zakresu współpracy, opiniowania wniosków i ofert poprzez uczestnictwo w pracach komisji, proponowania standardów usług świadczonych przez organizacje.

2. **Zasada pomocniczości (subsydiarność)** – oznacza to, że problemy powinny być rozwiązywane na poziomie im najbliższym przez najbliższe wspólnoty, a wspólnoty wyższe (np. państwo) nie powinny zastępować w tych działaniach wspólnot niższych (np. organizacja, rodzina).

3. **Zasada efektywności -** polega na wspólnym dążeniu Gminy i organizacji pozarządowych do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych.

4. **Zasada jawności -** organy administracji publicznej udostępniają współpracującym z nimi organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych.

5. **Zasada suwerenności stron –** partnerzy współpracy mają zdolność do bycia podmiotem prawa i obowiązków poprzez niezależne wykonywanie swoich zadań oraz swobodę w przekazywaniu tych kompetencji innym podmiotom.

6. **Zasada uczciwej konkurencji -** określa wymóg udzielania tych samych informacji odnośnie wykonywanych działań zarówno przez podmioty publiczne, jak i niepubliczne, a także obowiązek stosowania tych samych kryteriów przy dokonywaniu oceny ich działań i podejmowaniu decyzji odnośnie ich finansowania.

III ZAKRES PRZEDMIOTOWY

1. Przedmiotem współpracy Gminy Orneta z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 Ustawy, a w szczególności:

1) pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
2) ochrona i promocja zdrowia,
3) działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
4) promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
5) działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
6) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
7) działalność na rzecz nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
8) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym pracy z młodzieżą oraz wypoczynku dzieci i młodzieży,
9) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
10) podtrzymanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
11) turystyka i krajoznawstwo lokalne,
12) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, w szczególności poprzez edukację zdrowotną, organizację czasu wolnego, wyrównywanie szans życiowych, podnoszenie sprawności fizycznej.
13) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,

14) ratownictwa, ochrony ludności i obrony cywilnej
15) porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym,
16) upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji,
17) promocja i organizacja wolontariatu,
17) działania na rzecz osób w wieku emerytalnym,
18) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
19) działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt. 1-32a ustawy.

IV FORMY WSPÓŁPRACY

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy będzie realizowana w następujących formach:

1) zlecania im realizacji zadań publicznych w formie powierzenia lub wspierania wykonania zadania wraz z udzieleniem dotacji na ten cel, w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie,
2) zlecania realizacji zadań, z pominięciem otwartego konkursu ofert, na zasadach określonych w art. 19a ustawy,
3) Organizacje pozarządowe, którym do realizacji działalności niezbędny jest lokal, mogą ubiegać się o wynajęcie go od miasta. Przydziały lokali będą następowały stosownie do możliwości. Lokale mogą być przeznaczone na działalność statutową. O przydział stałego lokalu mogą ubiegać się wyłącznie organizacje posiadające osobowość prawną. W ramach wniosku organizacja określa ogólne wymagania w stosunku do lokalu i zakres jego użytkowania.
4) Organizacje pozarządowe nie dysponujące własnym lokalem mają możliwość do nieodpłatnego wykorzystywania niektórych lokali do organizacji spotkań (np. sala narad, MDK, obiekty OSiR, Sala Sesyjna Urzędu Miejskiego w Ornecie i innych nie wymienionych będących własnością gminy). Szczegółowe warunki udostępniania ustalane będą pomiędzy organizacją, a administratorem obiektu.
5) Współpraca w gromadzeniu środków z innych źródeł. Gmina Orneta, w ramach wydzielonego w budżecie funduszu pożyczkowego, będzie wspierać finansowo projekty organizacji pozarządowych realizowane ze środków zewnętrznych na terenie Gminy. Szczegółowe zasady i warunki finansowania określa Regulamin Funduszu Pożyczkowego dla Organizacji Pozarządowych z terenu Gminy Orneta.
6) Poza wsparciem finansowym pomoc władz miasta obejmować będzie:
   a) opiniowanie wniosków o granty i dotacje, rekomendacje,
   b) promowanie ciekawych programów mogących uzyskać środki ze źródeł trzecich,
   c) inicjowanie oraz współorganizowanie konsultacji i szkoleń w zakresie działalności organizacji.

7) Konsultacje i szkolenia. W celu zwiększenia profesjonalizmu działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, władze gminy przewidują możliwość inicjowania, organizowania lub współorganizowania szkoleń i konsultacji dotyczących działalności organizacji.
8) Promocja działalności organizacji. Organizacje mogą umieszczać informacje, ogłoszenia oraz ulotki i foldery dotyczące ich bieżącej działalności:
   a) na tablicach ogłoszeniowych urzędu,

b) na stronie internetowej urzędu,
c) w Punkcie Informacji Turystycznej.

9) Pomoc w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych. Organizacje mogą występować o pomoc w nawiązaniu kontaktów z partnerami o podobnym charakterze za granicą. Docelowo zostanie stworzona baza danych dla organizacji zainteresowanych współpracą międzynarodową.
10) Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym.
11) Konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
12) Wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działalności Gminy Orneta oraz organizacji pozarządowych działających na jej terenie.

V PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Do zadań priorytetowych Gminy Orneta na rok 2027 należą:

Zadanie 1 - „Organizacja wydarzeń społeczno-kulturalnych, imprez, spotkań, konkursów, zabaw adresowanych do mieszkańców Gminy Orneta **„stanowiących promocję zdrowego stylu życia".**

Zadanie 2 - „Działalność na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego".

Zadanie 3 - „Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych".

Zadanie 4 - „Turystyka i krajoznawstwo"

Zadanie 5 - „Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób uprawnionych do świadczeń, na terenie gminy Orneta".

Zadanie 6 - „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Henrykowie przy Caritas „EPARCHII OLSZTYŃSKO-GDAŃSKIEJ".

Zadanie 7 - Świadczenie usług w mieszkaniach wspomaganych na terenie Gminy Orneta

1. Dotacje nie będą przyznawane na:
1) budowę, inwestycje i remonty,
2) zakup gruntów,
3) działalność gospodarczą,
4) pokrycie kosztów utrzymania biura organizacji nie związanych z realizacją projektu (oferty),
5) zakup środków majątkowych,
6) działalność partyjną i polityczną.

2. Organizacja pozarządowa może z własnej inicjatywy złożyć ofertę realizacji zadań publicznych, także tych, które są realizowane dotychczas w inny sposób, w tym przez organy administracji publicznej, w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Ornecie w zamkniętej kopercie z dopiskiem „Oferta realizacji zadania publicznego: (należy wskazać jakiego zadania) w formie powierzenia lub wsparcia". Oferty mogą wpływać przez cały rok. Organizacja pozarządowa powinna być poinformowana o podjętej decyzji w ciągu 2 miesięcy od daty złożenia oferty.

3. Postępowanie o udzielenie dotacji prowadzone jest w trybie określonym w ustawie w formie ogłoszonego otwartego konkursu ofert w oparciu o zasadę powszechności, jawności, efektywności i formy pisemnej postępowania.

4. Zgodnie z art. 19a Ustawy na wniosek organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 Ustawy organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego może zlecić organizacji pozarządowej lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 Ustawy, z pominięciem otwartego konkursu ofert, realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym, spełniającego łącznie następujące warunki:

1) wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 20.000 zł;
2) łączna kwota środków finansowych przekazanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego tej samej organizacji pozarządowej lub temu samemu podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3, w trybie określonym w ust. 1, w danym roku kalendarzowym, nie może przekroczyć kwoty 40 000 zł,
3) wysokość środków finansowych przyznanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 30% dotacji planowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3.

VI OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Gmina Orneta realizuje zadania publiczne we współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na podstawie rocznego programu współpracy, działania te obejmują rok kalendarzowy 2027.

VII SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Cele zawarte w programie współpracy powinny być realizowane przez:

1) równy dostęp do informacji oraz wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałaniu w celu zharmonizowania tych kierunków (stosownie do ustawy o dostępie do informacji publicznej),
2) zlecanie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe poprzez powierzanie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na ich dofinansowanie,
3) współpracę na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności,
4) współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
5) udział podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w działaniach programowych samorządu,
6) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
7) użyczanie bądź wynajmowanie na preferencyjnych warunkach lokali na spotkania podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego,
8) promocję działalności podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w mediach,
9) pomoc w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych z partnerami o podobnym profilu,
10) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 Ustawy oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej.

VIII WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Wysokość środków planowanych na realizację zadań określonych powyżej. wynosi odpowiednio:

1) na zadanie nr 1 przeznacza się środki w wysokości – **42.000,00 zł**
2) na zadanie nr 2 przeznacza się środki w wysokości – **46.000,00 zł**
3) na zadanie nr 3 przeznacza się środki w wysokości - **5.000,00 zł**
4) na zadanie nr 4 przeznacza się środki w wysokości - **7.000,00 zł**
5) na zadanie nr 5 przeznacza się środki w wysokości - **1.150.000,00 zł**
6) na zadanie nr 6 przeznacza się środki w wysokości - **1.709.406,00 zł**
7) na zadanie nr 7 przeznacza się środki w wysokości - **880.000,00 zł**

IX SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU:

1. Burmistrz Ornety dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania wspieranego lub powierzanego organizacji pozarządowej na zasadach określonych w ustawie.
2. Mierniki efektywności programu oparte są na informacji dotyczącej jego realizacji w ciągu ostatniego roku, a w szczególności:
   1) liczbie organizacji pozarządowych i innych podmiotów biorących udział w realizacji programu,
   2) liczbie osób zaangażowanych w realizację programu,
   3) liczbie osób, które były adresatami działań publicznych ujętych w programie,
   4) wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację programu,
   5) wysokości środków finansowych zaangażowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty w realizację zadań publicznych ujętych w programie.
3. Burmistrz Ornety składa Radzie Miejskiej Ornety sprawozdania z realizacji rocznego programu współpracy w terminie do 30 maja następnego roku.
4. Na podstawie sprawozdania, oceny ewaluacyjnej programu i po zebraniu uwag o jego realizacji, przygotowywany jest kolejny roczny program.

X KOMISJA KONKURSOWA

1. Komisja Konkursowa opiniująca oferty realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe będzie powoływana zarządzeniem Burmistrza każdorazowo do ogłoszonego konkursu w celu zaopiniowania złożonych wniosków o dotację.
2. Komisja może korzystać z opinii niezależnych ekspertów.
3. W sytuacjach spornych głos rozstrzygający należy do Przewodniczącego Komisji.

XI INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

1. Procedura współpracy organów gminy z organizacjami pozarządowymi w przedmiocie tworzenia Programu na kolejny rok winna uwzględniać możliwość czynnego udziału organizacji w procesie przygotowania projektu. Roczny program współpracy uchwalany jest do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania.

2. Projekt programu współpracy opracowuje Burmistrz Ornety, który przyjmuje wnioski na temat propozycji zapisów do programu na rok następny oraz przeprowadza konsultację projektu współpracy zgodnie z postanowieniami pkt 3,4 i 5.

3. Na podstawie propozycji organizacji, a także uwag i wniosków, Burmistrz Ornety przygotowuje projekt uchwały w sprawie Programu na kolejny rok i następnie przedstawia go organizacjom, umożliwiając szeroki dostęp do uczestnictwa w konsultacjach, na zasadach określonych w uchwale Rady Miejskiej XLIV/336/10 z dnia 30 lipca 2010 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Termin konsultacji ustalono od 22 września 2026 r. do 16 października 2026 r. – zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Ornety Nr. RO.0050.106.2026 z dnia 22.09.2026 r. W okresie wyznaczonym przez Burmistrza Ornety, wyznaczone podmioty nie wniosły żadnych skarg ani uwag do projektu uchwały.

4. Projekt programu współpracy wywieszany jest na tablicy ogłoszeń, umieszczany na stronie internetowej urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce współpraca z organizacjami. Dodatkowo przesyłany jest podmiotom, które brały udział w otwartych konkursach w roku poprzednim za pośrednictwem poczty elektronicznej.

5. Skonsultowany projekt uchwały zostaje przez Burmistrza Ornety przekazany Radzie Miejskiej w Ornecie.